

MORSKI
INSTYTUT
RYBACKI
PAŃSTWOWY
INSTYTUT
BADAWCZY

**Kierunkowy plan tematyczny
badań naukowych i prac rozwojowych
Morskiego Instytutu Rybackiego –
Państwowego Instytutu Badawczego
na rok 2026**

Gdynia, czerwiec 2025

**Kierunkowy plan tematyczny
badań naukowych i prac rozwojowych
Morskiego Instytutu Rybackiego –
Państwowego Instytutu Badawczego
na rok 2026**

Gdynia, czerwiec 2025

Kierunkowy plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych MIR-PIB na rok 2026

W 2026 planowana jest realizacja badań naukowych i prac rozwojowych finansowanych z czterech zasadniczych źródeł:

- I. z subwencji przyznanej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) (tzw. działalność statutowa)**
- II. z dotacji celowej z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW)**
- III. ze środków pozyskanych z krajowych i międzynarodowych programów badawczych w wyniku konkursów (m.in. Narodowe Centrum Nauki, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), programy Unii Europejskiej)**
- IV. z umów podpisanych z kontrahentami w wyniku uczestnictwa w postępowaniach przetargowych.**

Kierunkowy plan tematyczny badań naukowych i prac rozwojowych MIR-PIB na rok 2026 jest powiązany z planem finansowym na rok 2026, zapisami statutu MIR-PIB oraz dokumentem „Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego na lata 2023-2026”, pozytywnie zaopiniowanym przez Radę Naukową MIR-PIB podczas posiedzenia z dnia 14 kwietnia 2023.

Aktualnie trwa procedowanie szczegółowych uzgodnień dotyczących dotacji celowej z MRiRW na rok 2026, a umowa będzie podpisana prawdopodobnie w 2-gim kwartale roku 2026.

Obecnie nie jest znana wysokość subwencji z MNiSW oraz dotacji celowej z MRiRW na rok 2026. Planuje się, że będą one na poziomie zbliżonym do subwencji z roku 2025.

Perspektywiczne kierunki działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego na lata 2023-2026 wskazują cztery obszary aktywności badawczej Instytutu:

1. Rybołówstwo i zrównoważone zarządzanie żywymi zasobami morza
2. Ochrona ekosystemów wodnych i bioróżnorodności
3. Błękitna Gospodarka oraz Gospodarka Obiegu Zamkniętego
4. Bezpieczeństwo żywnościowe

Ponadto Akwarium Gdyńskie prowadzi aktywność edukacyjno-popularyzatorską.

W roku 2026 w ramach wymienionych obszarów badawczych planuje się realizację zadań opisanych poniżej.

1. Rybołówstwo i zrównoważone zarządzanie żywymi zasobami morza

Projekty wieloletnie

- 1.1. Wieloletni Programu Zbierania Danych Rybackich (WPZDR) „Gromadzenie danych, zarządzanie nimi i ich wykorzystanie w sektorze rybołówstwa oraz wspieranie doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa” jako zobowiązanie Polski w stosunku do Unii Europejskiej, wynikające z zapisów Wspólnej Polityki Rybackiej UE; planowane jest finansowanie z ARiMR;
- 1.2. Wykonanie obliczeń wskaźników biologicznych, ekonomicznych i technicznych dla każdego segmentu polskiej floty rybackiej oraz sporządzenie oceny równowagi pomiędzy zdolnością połowową a uprawnieniami do połowów w odniesieniu do każdego segmentu polskiej floty rybackiej na przestrzeni trzech kolejnych lat; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 1.3. Wyniki statystyczne branży rybnej w Polsce ustalonych w Programie Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2025; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 1.4. Program badawczy w zakresie analizy połowów organizmów morskich w wodach Zalewu Wiślanego w 2026 roku wraz z aktualizacją tarlisk i analizą obszarów wyłączonych z rybołówstwa komercyjnego i rekreacyjnego; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 1.5. Program badawczy w zakresie analizy połowów organizmów morskich w wodach Z. Szczecińskiego, J. Dąbie oraz Z. Pomorskiej w 2026 roku wraz z aktualizacją tarlisk i analizą obszarów wyłączonych z rybołówstwa komercyjnego i rekreacyjnego; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 1.6. Badanie dynamiki populacji podstawowych stad ryb eksploatowanych przez polskie rybołówstwo bałtyckie (finansowanie z subwencji MNiSW; działalność statutowa)
- 1.7. Świadczenie doradztwa naukowego i technicznego w zakresie rybołówstwa bałtyckiego; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania.

Ponadto w ramach tego obszaru planowana są nowe zadania badawcze, jak również kontynuacja lub rozszerzenie rozpoczętych w latach ubiegłych projektów:

- 1.8. Analiza możliwości znakowania narzędzi połowowych na morskich wodach wewnętrznych; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 1.9. Analiza kierunków rozwoju rybołówstwa komercyjnego z zastosowaniem modelu zarządzania flotą rybacką; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 1.10. Opracowanie nowoczesnych narzędzi analitycznych do wspomagania racjonalnego zarządzania rybołówstwem; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 1.11. Badanie czynników środowiskowych mogących mieć negatywny wpływ na stan zdrowia, kondycję i zasoby ryb; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;

- 1.12. Badania nad czynnikami kształtującymi warunki bytowania ryb w ekosystemach wód przejściowych i przybrzeżnych (czynniki antropogeniczne i środowiskowe) oraz warunki funkcjonowania rybołówstwa przybrzeżnego (finansowanie z subwencji MNiSW; działalność statutowa);
- 1.13. W ramach międzynarodowej współpracy naukowej planowane są wspólne rejsy badawcze z jednostkami naukowymi z Danii, Łotwy i Estonii (finansowanie od partnerów zagranicznych).;
- 1.14. Realizowane będą także sukcesywnie pozyskiwane zlecenia na prace związane z oceną oddziaływania na środowisko dużych inwestycji.

2. Ochrona ekosystemów wodnych i bioróżnorodności

W tym obszarze realizowane będą:

- 2.1. Ocena oddziaływania wybranych stresorów środowiskowych na organizmy morskie (finansowanie z subwencji MNiSW; działalność statutowa);
- 2.2. Możliwości wykorzystania wielowirnikowych bezzatogowych pojazdów latających do wsparcia działań naukowych i rybackich w obszarach przybrzeżnych; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 2.3. Ocena źródeł i jakości pokarmu ryb (z uwzględnieniem stadiów młodocianych) w wodach przybrzeżnych z zastosowaniem markerów troficznych (kwasy tłuszczowe i stabilne izotopy aminokwasów); dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 2.4. Monitoring skutków zalegania zatopionej broni chemicznej na rybołówstwo-opracowanie najnowszych danych literaturowych: dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 2.5. Rozwój nowoczesnych metod oceny stanu środowiska; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;
- 2.6. Wpływ zanieczyszczenia mikroplastikami na strukturę i funkcjonowanie mikrobiologicznych sieci troficznych (podpisana umowa o finansowanie z NCN);
- 2.7. Coordinated Development and Implementation of Best Practice in Bycatch Reduction in the North Atlantic, Baltic and Mediterranean Regions (podpisana umowa na finansowanie z programu LIFE Projects Grants);
- 2.8. Retrofitting of fishing fleets with low payback time and easy to deploy solutions for footprint and GHG emissions reduction (projekt międzynarodowy finansowany ze środków UE z programu Horyzont);
- 2.9. Early life of marine fishes: Can pelagic larvae of benthic invertebrates buffer climate-driven match-mismatch dynamics? (podpisana umowa z Nord University);
- 2.10. Poland and the United States of America Joint Cooperation in Fisheries Ecology (kontrakt z NOAA trwający nieprzerwanie od 1974 r.)
- 2.11. Badanie występowania morświna populacji bałtyckiej w oparciu o monitoring akustyczny w Polskich Obszarach Morskich jako część projektu SAMBAH II (projekt finansowany z EFR; podpisana umowa z ARiMR);

- 2.12. Monitoring przyrodniczy poinwestycyjny dla przedsięwzięcia pn. „Budowa stanowiska statkowego do eksportu LNG w porcie zewnętrznym w Świnoujściu” w okresie 3 lat od daty zawarcia umowy; umowa ze zlecniodawcą;
- 2.13. Eutrofizacja vs bakterie photoheterotroficzne: zmiany w udziale aerobowych, anoksygenowych bakterii fotoheterotroficznych w dynamice zbiorowisk bakteryjnych i obiegu węgla w zależności od stanu troficznego środowiska. (Umowa z NCN – będzie podpisana 1 sierpnia);
- 2.14. Publikacja atlasu bezkręgowców dennych polskiej strefy południowego Baltyku; umowa z WFOŚ;
- 2.15. Realizacja sukcesywnie pozyskiwanych zleceń od kontrahentów.

3. Błękitna Gospodarka oraz Gospodarka Obiegu Zamkniętego

W tym obszarze planowana jest realizacja projektu:

- 3.1. Upcykling produktów ubocznych na rzecz zrównoważonych i zdrowych składników oraz nowych koncepcji żywności (podpisana umowa na finansowanie z NCN);
- 3.2. Planowane jest składanie aplikacji do NCBiR i do programów międzynarodowych jak np. Horyzont oraz o środki z FER na projekty związane z pozyskiwaniem z ryb cennych substancji mających zastosowanie w medycynie i biotechnologii;
- 3.3. Service contract for establishing and running FAME-NET Support Unit (FSU) established under the European Maritime Fisheries and Aquaculture Fund (EMFAF) 2021-2027 (SI2.863616 – MARE/2021/OP/0002);
- 3.4. CINAQUA – usługi doradcze dotyczące akwakultury – sukcesywnie pozyskiwane umowy z KE;
- 3.5. European Union’s fishing fleet: evolution, challenges and future – umowa z MRAD Europe Limited;
- 3.6. Akwakultura – techniki rozrodu i zrównoważone techniki produkcji

4. Bezpieczeństwo żywnościowe

W tym obszarze realizowany będzie projekt:

- 4.1. Innowacyjne podejście do składników pochodzenia morskiego i śluzowatego w celu opracowania zrównoważonej żywności i łańcuchów wartości (podpisana umowa na finansowanie z projektu Horyzont Europa);
- 4.2. Nowatorskie rozwiązania dla przemysłu rybnego ukierunkowane na poprawę jakości produktu i efektywności wykorzystania surowca, prowadzące do poprawy opłacalności produkcji; dotacja celowa z MRiRW w trakcie procedowania;

5. Działalność Akwarium Gdyńskiego MIR-PIB

Akwarium Gdyńskie będzie realizowało projekty ukierunkowane na popularyzację wiedzy o morzu i edukację przyrodniczo-językową:

- 5.1. Kaszëbë na walë - Kaszuby na fali; w trakcie procedowania MSWiA;
- 5.2. Bałtycki Grant Bioróżnorodności; umowa podpisana Orlen Fundacja dla Pomorza;
- 5.3. Spotkanie z morzem Bałtyckim; umowa podpisana z miastem Gdynia.

6. Projekty w trakcie oceny

Ponadto w trakcie oceny znajdują się dwa projekty skierowane do programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa 2021-2027:

- 6.1. Zarybianie dorzecza Odry i Wisły węgorzem europejskim *Anguilla anguilla* (L.) w ramach wdrażania Planu gospodarowania zasobami węgorza w Polsce; wniosek w trakcie oceny; data rozpoczęcia 01.11.2025;
- 6.2. Kondycja łososi odławianych w POM a skład pokarmu, zmiany zasobów szprotów, zmiany klimatu – pozyskiwanie i opracowanie danych naukowych w zakresie stanu ekosystemów morskich; wniosek w trakcie oceny; data rozpoczęcia 02.01.2026

oraz projekt złożony do Agencji Badań Medycznych:

- 6.3. MitoSkin - Aquatic Mitochondria for Atopic Skin Recovery.

W przypadku uzyskania finansowania będą one realizowane w roku 2026.